

BIBLIOTECA „TÂRGU-MUREȘ” – 25 DE ANI ÎN RITMURILE SCHIMBĂRII

*Stela TYMOFTI,
șefa Filialei „Târgu-Mureș”*

Zilele Bibliotecii „Târgu-Mureș” au fost și rămân semnificative prin evenimentele de mare anvergură ce se perindă aici din an în an. Sunt zilele când biblioteca devine neîncăpătoare grație multiplelor evenimente ce au loc în această frumoasă Casă a Cărții. Fiecare aniversare e o frumoasă ocazie ce adună multă lume bună, dornică de a-și petrece timpul util și plăcut datorită lucrurilor frumoase ce se întâmplă între pereții instituției noastre. Împătimiții de carte și de frumos participă în fiecare an la lansări și prezentări de carte, inaugurări de expoziții de pictură și donații de carte, întâlniri cu personalități notorii ai neamului nostru. Ne-a bucurat dintotdeauna plăcerea scriitorilor moldoveni, dar și târgumureșeni de a veni la Biblioteca „Târgu-Mureș” cu o noutate editorială. Astfel, cititorii noștri au avut marea plăcere de a savura din cuvântul lui Nicolae Dabija, Iulian Filip, Mihai Cimpoi, Arcadie Suceveanu, Claudia Partole, Spiridon Vangheli, Ianoș Țurcanu, Zina Izbaș, Dimitrie Poptămaș, Nicolae Băciuț și alții.

Pe data de 25 noiembrie 2021, la Biblioteca „Târgu-Mureș” a avut loc evenimentul on-line de celebrare a 25 de ani ai bibliotecii, cu genericul „Biblioteca «Târgu-Mureș» – 25 de ani în ritmurile schimbării”. Cu mesaje de felicitare și urări de bine la eveniment a venit mai multă lume bună. Dr. **Mariana Harjevschi**, director general al BM „B.P. Hasdeu”, a deschis evenimentul cu un frumos mesaj de felicitare:

„Aducând felicitări Bibliotecii «Târgu-Mureș» cu această frumoasă aniversare, vreau să mulțumesc tuturor celor care au stat la începuturi și au pus piatra de temelie pe rafturile cu cărți românești în bibliotecile de la Chișinău. Adresez cuvinte de mulțumire Claudiei Șatravca, ex-directorul Bibliotecii «Târgu-Mureș», dar și apreciere Stelei Tymofti, actualul director, pentru că au fost și rămân preocupate de a îngriji lectura și de a o materializa prin diferite servicii, programe de lectură și multiple parteneriate. Azi biblioteca are potențialul unei echipe, care mereu generează proiecte, servicii ofertante pentru comunitate. La mulți ani bibliotecii, la mulți ani utilizatorilor și partenerilor de colaborare!”

Deschiderea festivă a Bibliotecii „Târgu-Mureș”, 1996.

Valentina Volontir, șef Direcția Cultură, Primăria Municipiului Chișinău, a ținut să aducă un mesaj de felicitare bibliotecii pentru valorile promovate în societate, devenind, astfel, pilonul principal în formarea tinerelor generații. A menționat că Biblioteca „Târgu-Mureș” este una dintre cele mai rezultative filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a dat citire textului diplomei decernate colectivului bibliotecii cu ocazia celei de-a 25-a aniversare.

Serghei Doina, vice-pretorul sectorului Râșcani, ne-a asigurat că ne va susține mereu și că ușile Preturii sunt întotdeauna deschise pentru bibliotecă:

„25 de ani este o vârstă când facem concluzii. Dacă o bibliotecă a rezistat 25 de ani, înseamnă că e o instituție cu un potențial bun. Biblioteca nu este numai rafturi de cărți. Este o instituție unde sunt implicați oameni – bibliotecarii care ajută utilizatorii să cunoască cartea. Biblioteca e ca un profesor care nu te critică, dar îți acordă ajutor. Pretura sectorului Râșcani a fost și va fi mereu alături de Biblioteca «Târgu-Mureș»”.

Scriitorul **Iulian Filip** ne-a istorisit:

„Am păstrat toată bucuria deschiderii acestei biblioteci până astăzi. După podurile de flori, frumoase la timpul lor, când încercam să reparăm istoria, a trebuit să facem alți pași. A urmat festivalul Crizantemei de Argint, ajunsă la Chișinău, dar urma să mai croim și alte poduri – de cărți. Dimitrie Poptămaș, unul din ctitorii bibliotecii,

venind la Chișinău, se bucura de prezența unor personalități luminoase alături de el: oameni de cultură, bibliotecari, scriitori. Nu voi uita niciodată momentul inaugurării Bibliotecii «Târgu-Mureș». Privesc pozele. Mă bucur să-l văd pe Dimitrie Poptâmaș, pe Nicolae Băciuț, care venea aici și în rol de corespondent TVR și de scriitor. Aniversările pentru asta sunt date, ca să răsfoim filele istoriei. Îmi place să vin la Biblioteca «Târgu-Mureș», unde mă întâlnesc copiii cu colăcei și cu cărțile mele citite. Aniversarea noastră are rezonanță. Nicolae Băciuț a scris despre cei 25 de ani ai bibliotecii noastre în revista *Vatra veche*. Mă bucur că salbele de filiale a BM «B.P. Hasdeu» sunt prezente la această aniversare și sfidează pandemia, întâlnindu-se la o competiție cărțurăască”.

La eveniment au fost prezenți și oaspeți din Târgu-Mureș, România. **Dimitrie Poptâmaș**, ex-director al Bibliotecii Județene Mureș, ne-a încălzit sufletele, aducând în mesajul său destăinuirii și istorisiri atât de captivante:

„Am activat 50 de ani la Biblioteca Județeană Mureș. Cu elanul tinereții noastre, acești ani au trecut repede. Dar știam că în Basarabia e o mare lipsă de carte românească cu alfabet latin. Avându-l alături pe Traian Brad, am deschis la Chișinău prima bibliotecă de limbă română, Biblioteca «Transilvania». Cinci ani am dus acolo cărți, iar după proclamarea independenței, am fost trimis în palatul prezidențial, trăind bucurie și mândrie, încântați de tot ce se întâmpla atunci la Chișinău. Veneam în fiecare an aici și aveam deja o experiență bună în acest domeniu. Lidia Kulikovski, pe atunci directoarea BM «B.P. Hasdeu», a fost cea care a dirijat această românzare a Basarabiei. Cu ajutorul Lidiei Kulikovski am început colaborarea cu Claudia Șatravca, directoarea Bibliotecii «Târgu-Mureș» și am făcut o echipă bună. Am început colaborarea și primele 5000 de cărți au plecat la Chișinău, la biblioteca care trebuia să se numească Biblioteca «Marisiană» (o denumire veche, latină a Mureșului). Însă Iulian Filip a zis nu! Se va numi «Târgu-Mureș». Mi s-a părut străin acest nume, dar după cum au evoluat lucrurile, l-am îndrăgit! Și iată, una dintre cele mai frumoase instituții prin bogăția și importanța pe care o deține, a supraviețuit 25 de ani sub acest nume, în sectorul Râșcani al Chișinăului. A fost ca un vis frumos. V-am admirat și vă admir pentru ceea ce faceți. Respect, doamna director Stela Tymofti. Mulți ani înainte! Să ne revedem și la 50 de ani cu aceeași dragoste și mulțumire de munca făcută”.

Monica Avram, director Biblioteca Județeană Mureș de 20 de ani, ne-a bucurat cu mesajul de felicitare și ne-a povestit următoarele:

„Din momentul de când am văzut pentru prima dată această bibliotecă, și fiind mai apoi în mai multe biblioteci, am simțit cu adevărat mândria de a fi bibliotecar. Cum e să activezi într-o bibliotecă cu o istorie în spate? E o onoare, o povară dulce, mulțumire sufletească, mândria că ești înconjurată de atâtea cărți vechi, foarte vechi, dar și cărți noi. E o moștenire pe care am primit-o de la domnul Poptămaș și voi duce-o cu onoare mai departe. Ori, biblioteca nu este a noastră, ea este a urmașilor noștri. O sărbătoare în bibliotecă nu e doar a ei, dar e și a societății. Doar astfel se pune în lumină legătura umană biblioteca – comunitate. Amintiți-vă să citiți! O zi fără lectură e o zi pierdută. Și nu uitați, Internetul este aliatul bibliotecilor!”

Activitatea a fost însoțită de prezentarea video „Biblioteca «Târgu-Mureș». 25 de ani în imagini” și de prezentarea Revistei aniversare *Biblioteca. Tezaur. Modern*, elaborate de Stela Tymofti. N-au întârziat mesajele din comunitate de la Mariana Joloncovschi (Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu”), Zinaida Ursu (Școala de Arte „Valeriu Poleakov”), Alina Chiperi (utilizator fidel, studentă USM). N-au lipsit nici momentele artistice. Cântecul ostășesc, interpretat de studenții Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” (sub egida colonelului Iurie Moisei), poezia lui Marin Sorescu *Trebuiau să poarte un nume*, recitată de Vasile Triboi de la Școala de Arte „Valeriu Poleakov”, și mesajul de felicitare înscenat de actorii Teatrului Municipal de Păpuși „Guguță” – au surprins plăcut participanții la eveniment.

Prezentarea video „Biblioteca «Târgu-Mureș». 25 de ani în imagini”, realizată de Stela Tymofti, șefa instituției, a fost, de fapt,

Întâlnire cu scriitoarea Claudia Partole. În imagine (de la stânga la dreapta): dr. Mariana Harjevschi, Stela Tymofti, Claudia Partole, Ludmila Stoianov.

o relatare despre cum în sectorul Râșcani al Chișinăului, acum 25 de ani, se înființa o bibliotecă, o instituție culturală și socială, care avea menirea de a aduce lumină, informare și cunoaștere în societate. Însă lipsa sau insuficiența cărților românești diminua puterea acestei meniri. Dar norocul, în persoana unor oameni împătimiti de carte, le-a surâs, aducând în locul potrivit oameni potriviți:

„E vorba de Lidia Kulikovski, în acea perioadă director al Bibliotecii Municipale «B.P. Hasdeu», și de scriitorul Iulian Filip, șeful de atunci al Direcției municipale Cultură. S-a inițiat o conlucrare strategică între oameni de cultură de pe ambele maluri ale Prutului prin lansarea proiectului de noi biblioteci «Biblioteci în parteneriat», edificate în colaborare cu administrațiile publice din județele din România, cu Traian Brad, liderul Asociației Bibliotecarilor din România, și cu directorii de biblioteci județene. Astfel, Biblioteca «Târgu-Mureș» este rodul acestui proiect cultural internațional”.

Revista de divertisment a Bibliotecii „Târgu-Mureș”, *Biblioteca. Tezaur. Modern*, în cea de-a 3-a ediție, a fost prezentată de Ludmila Stoianov. Fiind concepută ca revistă aniversară, au fost create rubrici specifice: file de istorie, cititorii bibliotecii, interviu (cu Lidia Kulikovski, directorul de onoare al BM „B.P. Hasdeu”), repere (programe și servicii), oameni și cărți, cuvinte alese (mesaje de felicitare), biblioteca on-line, echipa bibliotecii, expoziția de pictură „25 de cărți desenate” și umor de bibliotecă.

Cât despre Zilele Bibliotecii „Târgu-Mureș”, în fiecare an seria de evenimente constituie un moment festiv, dar și un prilej pentru întâlniri de suflet cu Măria sa, cititorul. Sala mare a bibliotecii, frumos împodobită cu ocazia celei de-a 25-a aniversări, și-a întâlnit, și de această dată, oaspeții cu mult drag, oferindu-le o expoziție de 25 de cărți lansate la Biblioteca „Târgu-Mureș” și expoziția de acuarelă „25 de cărți desenate”, pictate de elevii Liceului Academic de Arte Plastice „Igor Vieru”. În baza cărților lecturate, copii au desenat scene impresionante, momente spectaculoase, care, prin măiestria lor, au devenit copertă de carte.

Elevii Liceului Teoretic „Ștefan cel Mare” au avut frumosul prilej de a se întâlni cu bine-cunoscuta scriitoare **Claudia Partole**. Tinerii curioși au discutat despre romanul *Rebela*, despre următoarea apariție editorială a scriitoarei, romanul *Fraierul*, dar și despre copilăria și adolescența autoarei. Romanul *Rebela* le-a fost recomandată elevilor în cadrul programului școlar. Adolescenții

au fost curioși să afle din prima sursă detalii despre eroina cărții. Scriitoarea a recunoscut că o bună parte din eroii cărților sale sunt chiar consătenii ei, prieteni din copilăria și adolescența petrecută în satul natal din raionul Drochia. Cât despre *Fraierul*, Claudia Partole nu a dat detalii, spunând doar că-i așteaptă o surpriză, cartea povestind despre un adolescent.

Mesajele de felicitare din partea utilizatorilor, precum și a partenerilor, au onorat paginile bibliotecii pe rețelele de socializare.

În a doua zi de aniversare a Filialei „Târgu-Mureș”, bibliotecarilor din rețeaua Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” le-a fost livrat trainingul „Comunicarea și tehnici de comunicare eficientă” (formator dr., conf. univ. Olesea Frunze, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”). Trainingul livrat a avut drept obiectiv dezvoltarea comunicării eficiente și însușirea de către bibliotecari a tehnicilor de ascultare activă, atât de necesare activității acestora.

Următoarea surpriză era destinată elevilor claselor a II-a din Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare”, care, de mult timp, își doreau o întâlnire pe viu cu un scriitor! Și minunea s-a întâmplat! Tocmai de la Bălți a venit, la întâlnirea cu micii cititori, scriitoarea **Viorica Covalschi**. Frumoasă, elegantă și cu o poveste nou-notă! *Povestea unui glob*, din cartea cu același nume, i-a impresionat mult pe copii. Autoarea a ajutat micuții să înțeleagă că Pământul nostru a fost creat din dragoste, așa cum face și omul când creează lucruri frumoase, iar noi, la rândul nostru, trebuie să avem grijă de tot ce ne înconjoară pentru a ne bucura de frumusețile Terrei! Textul este frumos ilustrat de artista Anna Fila.

Întâlnirile de suflet au continuat în acea zi până seara târziu. Partenerii de colaborare și filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din cartier au venit cu cuvinte de felicitare și sincere urări de bine cu ocazia frumoasei aniversări, savurând din tortul festiv cu genericul „Biblioteca «Târgu-Mureș» – 25”, preparat cu mult drag de Aurica Candu, dar și din vinul select, oferit, cu această ocazie, de partenerul nostru, compania Fautor Winery, pentru care le mulțumim mult!

Prieteni noștri din Târgu-Mureș, mai bine zis, echipa revistei *Vatra veche*, în frunte cu redactorul-șef – Nicolae Băciuț (care atunci, în 1996, a fost prezent la eveniment în dublă calitate: scriitor, contribuitor, dar și corespondent TVR), au avut grijă să monitorizeze această frumoasă aniversare pe paginile bătrânei reviste ce

mai păstrează amprentele fondatorilor săi: I. Slavici, I.L. Caragiale și G. Coșbuc:

„Biblioteca «Târgu-Mureș» a crescut ca Făt-Frumos din poveste, pentru că era nevoie de ea ca de aer, ea fiind în respirația noastră comună, a celor care dăruiau și a celor care primeau. Aparent, noi am adus cărți. În realitate, am adus la Chișinău sufletele noastre, încărcate de doruri știute și neștiute... Pe cei pe care i-am avut alături, pe parcursul celor 25 de ani, îi am la inimă, pe ceilalți îi asigur că mai este loc acolo și pentru ei, pentru că în dragoste e nevoie de doi...”

În acest an, numărul 11 al revistei *Vatra veche* a fost dedicat Bibliotecii „Târgu-Mureș” din Chișinău cu articolele: *Biblioteca „Târgu-Mureș”: 0-7-25* de Nicolae Băciuț, *Biblioteca „Târgu-Mureș” – Casa Mare a sectorului Râșcani* de Stela Tymofti, *Un scut spiritual – o activitate generoasă* de Ianoș Țurcanu, *Biblioteca „Târgu-Mureș”, 25* de Nicolae Băciuț și o scrisoare de la Iulian Filip: *Dragă poete, dragă prietene Nicolae Băciuț*.

În revista *Cadran* (jurnal mureșean), la această veritabilă tribună de afirmare a jurnaliștilor mureșeni, Nicolae Băciuț vine cu o mărturisire despre chinurile facerii unei biblioteci, dintr-un colț de rai:

„Dacă raiul e o imensă bibliotecă, cum își imagina Borges, atunci, cu siguranță, Biblioteca «Târgu-Mureș» din Chișinău este un colț din acel rai. Și-n acel colț de rai era o nevoie de limba română, de parcă toți sfinții n-ar fi înțeles o alta. Din acest dor al întoarcerii limbii române acasă s-a născut la Chișinău Biblioteca «Târgu-Mureș»”.

Am fost onorați, din nou, pe paginile jurnalului (nr. 11, 2021) cu articole despre și din istoria bibliotecii: *Un colț de rai* de Nicolae Băciuț, *Unde dai și unde crapă!* de Dimitrie Poptămaș, *La mulți ani Bibliotecii „Târgu-Mureș” din Chișinău – 25 de ani de activitate* de Liliana Moldovan, *Mureșeni la Chișinău (o arhiva sentimentală)* de Claudia Șatravca și *Biblioteca „Târgu-Mureș” din Chișinău, în sărbătoare* de Răzvan Ducan.

Zilele Bibliotecii sunt, de fapt, niște petreceri frumoase cu multă lume bună, cu muzică, cu emoții sincere până la lacrimi. Pentru că aici, la Biblioteca „Târgu-Mureș”, timp de 25 de ani s-a valorificat tot ce iubește un suflet de român – obiceiurile și tradițiile naționale, scriitorii și personalitățile neamului nostru, melodiile frumoase și, nu în ultimul rând, **cartea românească!**